

PER QUÈ ELS NEOLIBERALS ESTAN EQUIVOCATS

Vicenç Navarro

8 de juliol de 2011

El dogma neoliberal afirma que la manera més eficient i efectiva d'estimular l'economia és baixant els impostos. Com a prova d'això, diversos economistes neoliberals s'han referit a l'experiència de l'Administració del president Ronald Reagan, quan -segons ells- la reducció massiva d'impostos que suposadament va realitzar tal govern el 1981 va ser la causa de la recuperació econòmica a principis dels anys vuitanta als Estats Units. Aquesta versió dels fets s'ha repetit fins a la sacietat, i s'utilitza constantment per justificar la reducció d'impostos com a mesura necessària per estimular l'economia.

Aquesta versió neoliberal del que va fer Ronald Reagan i de com es va sortir de la crisi és, però, profundament errònia i fàcil de comprovar, mirant les dades. Així ho he escrit en diverses ocasions. En realitat, Ronald Reagan va ser el president que va pujar més els impostos en temps de pau des de la II Guerra Mundial. Va baixar els impostos de les rendes superiors però va pujar els impostos de la gran majoria de la població. I no només una sinó dues vegades. Amb això va augmentar la despesa pública d'una manera molt marcada,

expandint enormement la despesa militar, que va ser el que va estimular l'economia. El que jo estava recomanant és fer el mateix però en lloc d'invertir en despesa militar fer-ho en despesa social.

Com era d'esperar, Sala i Martín, l'economista neoliberal de major projecció mediàtica a Catalunya i a la resta d'Espanya, va respondre amb tot un seguit d'insults (rarament aquest economista neoliberal parla sense insultar, típic de les dretes a Espanya) , ignorant cada una de les dades que qüestionen la seva tesi neoliberal. Hi va haver un intercanvi d'articles a La Vanguardia, al juny de 2004, entre aquest economista i jo. Tal rotatiu li va donar l'última paraula, i la meua resposta no va ser publicada per aquest diari, que li ofereix un fòrum, per a promoció del seu neoliberalisme. Així va acabar el suposat debat.

Fins avui. L'última paraula la llegirà, però, no a La Vanguardia, sinó en el programa dominical d'entrevistes del Canal de televisió nord-americana ABC (un dels tres canals televisius més importants dels Estats Units) on l'economista que va ser director de l'Oficina del Pressupost de la Casa Blanca durant la presidència de Ronald Reagan, el Sr. David Stockman, va ser entrevistat i en resposta a la pregunta realitzada pel periodista preguntant-li la seva opinió sobre la proposta que ha fet ara la direcció del Partit Republicà d'abaixar els impostos com a manera d'estimular l'economia, va fer les següents declaracions. "És un error del que vam aprendre el 1981. Vam reduir els impostos el 1981 i aviat vam veure que havia estat un error. La recessió que estàvem experimentant era la més gran des dels anys 30 del segle XX. Va ser un error abaixar els impostos. D'aquí que immediatament apugéssim els

impostos, incrementant la despesa pública a un nivell equivalent a un 1.2% del PIB". I per si no fos prou clar, ha afegit que, segons ell, la pujada d'impostos que proposava el President Obama per augmentar la despesa pública i estimular així l'economia li semblava encertada, repetint que "L'experiència (de l'Administració Reagan) mostra que la reducció d'impostos que vam fer el 1981 va ser un error i ho vam corregir immediatament pujant els impostos". Aquesta pujada d'impostos (juntament amb un augment del dèficit públic que va pujar a un 6% del PIB) va permetre un gran augment de la despesa pública i la recuperació econòmica. No cal dir que els seus seguidors (com Sala i Martín), creients en la fe neoliberal, continuaran negant aquests fets. Més papistes que el Papa, continuaran amb la seva "teologia", com la va anomenar David Stockman.

Una última observació crítica, una vegada més, a la televisió pública catalana, TV3, per presentar cada setmana un programa d'economia centrat en els ensenyaments de l'economista més ultraliberal existent a Catalunya i a la resta d'Espanya: el Sr. Sala i Martín. Aquest economista veu la privatització, inclosa la privatització total a les pensions públiques, tal com va fer el govern del General Pinochet a Xile, com a part de la solució als nostres problemes. Tal televisió la paga la població que viu a Catalunya, en la qual, la postura extrema de tal economista, de voler privatitzar tota la Seguretat Social compta amb el suport només d'una minúscula minoria. I això es fa setmana rere setmana com a exemple d'adoctrinament. Fixin-se en l'escàndol que s'armaria si durant una hora un economista maoista parlés a TV3 promovent la nacionalització de tot,

inclòs el quiosc de la cantonada, una opció recolzada per una minúscula minoria no menor que la que dóna suport les tesis de Sala i Martín.

Una televisió pública ha de presentar tots els punts de vista i no només els de la dreta. El fet que no es faci és un exemple d'instrumentalització política que explica el creixent rebuig (vegeu els xiulets a la premsa i televisió en la manifestació a Barcelona del moviment 15-M) cap a aquests mitjans. La missió d'un mitjà públic com TV3 no és adoctrinar o persuadir, sinó informar. Això no ho està fent.